

Liberalizmus a komunitarizmus predstavujú v súčasnosti dve alternatívy spravodlivo usporiadanej spoločnosti. Ktorá z nich je reálnejšia?

Denisa Soukeníková

Recenzia

na monografiu Doc. Dr. Jarmily Chovancovej, CSc.
"Liberalizmus vs. komunitarizmus"
vo PF UK, Bratislava, 2012, 160 strán

Problematika spravodlivosti a spravodlivo usporiadanej spoločnosti má nadčasový charakter, je aktuálna v každej dobe.

Predkladaná monografia doc. Jarmily Chovancovej, CSc. rieši práve uvedený problém.

Venuje pozornosť spravodlivosti nielen v priereze celej histórie, konkrétne analyzuje chápanie spravodlivosti u Platóna, Aristotela, T. Hobbesa, J. Locka, I. Kanta, ale i J.J. Rousseaua, ktorí sa stali inšpiratívnymi zdrojmi pre súčasných teoretikov. V súčasnosti venuje pozornosť novovekým spoločenským zmluvám a teóriám spravodlivosti v liberalistických a komunitaristických stanoviskách, kde dominantnými kritériami je hodnota slobody a rovnosti.

V rámci liberalizmu nám ponúka stanoviská takých renomovaných teoretikov akými sú: J. Rawls, R. Nozick, A.F. von Hayek pre ktorých je hodnota slobody najobjektívnejším kritériom spravodlivo usporiadanej spoločnosti. Objasňuje nám Rawlsovu teóriu spravodlivosti ako slušnosti, v ktorej J. Rawls vychádza z dvoch princípov, konkrétne princípu rovnosti aplikovaného v základných ľudských právach a slobodách a princípu nerovnosti, ktorý je aktuálny v ekonomickej a sociálnej sfére. Nozickovu teóriu oprávnenia nám predstavuje prostredníctvom jeho teórie spravodlivosti a troch známych krokov princípu zisku, transferu a oprávnenia alebo Hayekovo stanovisko k spravodlivosti a sociálnej spravodlivosti, konkrétne Hayek analyzuje spravodlivosť predovšetkým ako etickú kategóriu a čo sa týka sociálnej spravodlivosti považuje ju za chiméru.

V rámci komunitarizmu analyzuje hodnotu rovnosti u M. Walzera, konkrétne jednoduchú a komplexnú rovnosť, podrobne venuje pozornosť jeho dielu "Sféry spravodlivosti-obrana pluralizmu a rovnosti", v ktorej M. Walzer analyzuje každú sféru spoločenského života, ako i chápanie spravodlivosti, vzťahu občan-štát, dobro a právo, kde predstavitelia komunitarizmu dávajú prednosť spoločnosti pred občanom ako i dobru pred právom. Pozornosť venuje i ďalším predstaviteľom komunitarizmu ako sú: M. Sandel, Ch. Taylor alebo H.P.P. Lötter. Viac pozornosti venuje i okruhu problémov dotýkajúcich sa spravodlivosti v nespravodlivej spoločnosti.

V predkladanej monografii sa zameriava i na problematiku občianskej neposlušnosti, nielen z historického hľadiska, ale i súčasných aktuálnych problémov, ďalej problematike právneho štátu a princípov fungovania právneho štátu, ale v neposlednom rade na chápanie spravodlivosti v občianskom a trestnom práve. V týchto právnych disciplínach sa zameriava na spravodlivý prístup pri riešení problémov spôsobených škodou v rámci občianskeho práva, alebo v oblasti trestného práva analyzuje problematiku trestu, jeho druhov, problém humanizácie trestu neopomínajúc výraznú osobnosť trestného práva C. Beccaria.

Monografia Liberalizmus vs. komunitarizmus (otázka moci, spravodlivosti a práva) je určená nielen pre študentov práva, filozofie, ale aj širšiemu okruhu čitateľov, ktorým problém spravodlivosti nie je ľahostajný.

Núti nás uvedomiť si povedané slovami Saint-Exupéryho, že tie najdôležitejšie veci najlepšie vidíme srdcom.

JUDr. **Denisa Soukeníková**, PhD
Paneurópska vysoká škola
Fakulta práva
Bratislava

Visegrad journal on human rights – 1 / 2015

Vydavateľ:

Paneurópska vysoká škola

Užhorodská národná univerzita

**PANEURÓPSKA
VYSOKÁ ŠKOLA**

Grafické spracovanie:

Anna Krivoguz

Jazyková redaktorka:

Miroslavay Gromovchuk

Sadzba dodaná do tlače:

feb 2015